

بررسی وضعیت خستگی در افراد مبتلا به دیابت نوع دو مراجعه کننده به مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم اصفهان

نسیم ورد^۱، دکتر حیدر علی عابدی^۲، دکتر مسعود امینی^۳

۱-دانش آموخته کارشناسی ارشد آموزش پرستاری سلامت جامعه، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان،

ایمیل: vard.nedu@yahoo.com

۲-دانشیار، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، ایمیل: habediedu@khuisf.ac.ir

۳-استاد، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

چکیده

هدف: وجود عوارض و مشکلات ناشی از دیابت مانند خستگی یک مانع جدی جهت ارتقاء رفتارهای سلامتی از جمله شرکت در برنامه های خود مراقبتی دیابت و یکی از مشکلات چالش برانگیز درمان برای پرستاران یا ارائه کنندگان مراقبت محسوب می شود که نه تنها بر کیفیت زندگی بیماران تأثیر می گذارد بلکه خطر عوارض بیماری را نیز افزایش می دهد. لذا با توجه به اهمیت خستگی و پیامدهای آن در کنترل دیابت و همچنین اندک بودن مطالعات انجام شده در این زمینه، پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت خستگی در افراد مبتلا به دیابت نوع دو مراجعه کننده به مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم اصفهان انجام شد.

روش: این مطالعه یک پژوهش کمی از نوع توصیفی می باشد. ۱۹۵ نفر از افراد مبتلا به دیابت نوع دو تحت پوشش مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم اصفهان به روش نمونه گیری در دسترس وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه ای کتبی مشتمل بر دو قسمت اطلاعات فردی و فرم کوتاه پرسشنامه چند بعدی نشانه های خستگی (ام. اف. اس. آی-اس. اف) بود. هر یک از افراد شرکت کننده در تحقیق، به طور مختصر در جریان ماهیت و اهداف پژوهش قرار گرفت و پس از رضایت به همکاری، پرسشنامه ها از طریق مصاحبه توسط پژوهشگر تکمیل شد. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سطح معنی داری کلیه آزمونها نیز برابر $p < 0/05$ در نظر گرفته شده است.

یافته ها: تجزیه و تحلیل آماری نشان داد که ۸۵/۱ درصد نمونه ی مورد پژوهش دچار خستگی بودند. بین میانگین نمره ی شدت خستگی در زنان ($23/22 \pm 17/49$) و مردان ($13/24 \pm 17/73$) تفاوت آماری معنی داری وجود داشت ($p < 0/05$). همچنین بعد عمومی خستگی در مردان ($6/80 \pm 5/44$) و بعد عاطفی خستگی در زنان ($9/32 \pm 5/32$) بیشترین نمره را در میان ابعاد چندگانه خستگی به خود اختصاص دادند.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای خستگی در بیماران مبتلا به دیابت نوع دو پیشگیری، شناسایی و درمان به موقع خستگی می تواند تأثیر به سزایی در کنترل دیابت و همچنین ارتقاء کیفیت خدمات و مراقبتهای پرستاری از بیماران مبتلا به دیابت گردد و توصیه می شود مراقبین بهداشتی به خصوص پرستاران بهداشت جامعه در مراقبت و آموزش افراد مبتلا به این نکته اساسی توجه بیشتری مبذول دارند.

واژه های کلیدی: خستگی، دیابت نوع دو، MFSI-SF، پرستار بهداشت جامعه.